

POŚLANIEC

POLSKO-KATOLICKIEGO KOŚCIOŁA

MESSENGER OF POLISH CATHOLIC CHURCH

Tygodnik poświęcony sprawom religijnym, społecznym i naukowym.

Rok I. Newark, N. J., Niedziela, dnia 28-go Października, 1923 roku. Nr. 2.

Copy 3 cents.

Pojedynczy Nr. 3 centy.

PRZEDPŁATA: ROCZNIE \$2.00 — PÓŁROCZNIE \$1.00.

KS. JÓZEF ZIELONKO, Wydawca.

BÓG JEST MĄDROŚĆ.

— o —

Wszelką więc mądrość, jaka jest między ludźmi, czerpiemy z odwiecznej mądrości Boga.

Podziwiamy naukowe badania astronomów i astrologów, szczycimy się tem, że mamy pojęcie i systemy naukowe, że znamy kierunek planet, a nawet wiemy jak daleką jest przestrzeń od ziemi do danej planety lub gwiazdy.

Najwięcej zaś mojem zdaniem, to powinniśmy się szczycić z tego, że jesteśmy uzdolnieni podziwiać tę mądrość, która te planety, gwiazdy, księżyc, słońce, ziemię i nas stworzyła. Żaden bowiem astronom, astrolog, ani ten, lub ów adept danego systemu — sam z siebie nic nie wziął, lecz badał to, co uczynił przedwieczny Stwórca.

Geolog, badając wnętrze ziemi, jest tak samo zasłużonym jak astronom i astrolog, lecz i on nowego nic nie uczynił, bo z rzeczy już istniejących czerpał swą wiedzę i takową oddał wszystkim na użytek.

Najpiękniejsze barwy w najkosztowniejszym obrazie, niczem nie są wobec pięknego poranku wiosennego, a i kolory farb nie są własnością malarzy, bo są wzięte z rzeczy tych, które przedwieczny uczynił. Im starsza

jest ludzkość, tem więcej czyni wysiłku do odkrycia i spożytkowania wszystkiego, co przedwieczna mądrość uczyniła. Mądrością napelnia się świat. Z każdym dniem bogatsi jesteśmy w doświadczenia i w dary mądrości.

Mądrym, przewodniczy najdoskonalsza mądrość.

Im mądrzejsi, przeto tem więcej podziwiają i czężą odwieczną mądrość — Boga.

Pismo św. mówi: „Rzekł głupi w sercu swoim, nie masz Boga.” I tylko głupcy i szaleńcy chcą Boga zastąpić ladajakiem głupstwem. Jedni naturą, inni figurkami, lub osobami, używającymi siły brutalnej dla utwierdzenia swego panowania.

Głupcy muszą się zadowolnić byle głupstwem, bo ich pojęcie jeszcze jest za mało rozwinięte, aby mogli podziwiać, czcić, wlebić wszędy obecną mądrość Bożą jak na ziemi, tak i w wodach, w powietrzu, w obłokach, w porach roku, a najwięcej to w każdym z nas, którym dał władzę poznania dobra i zła.

Mądrzy cieszą się i szczycą, że są częścią tego, która jest nieśmiertelną, wieczną mądrością, wiecznem życiem, i wiecznem szczęściem wszystkich — Przedwiecznego Stwórcy wszystkich rzeczy Ojca — Boga.

O RÓŻNYCH RELIGJACH I SEKTACH.

—o—

Historja nie zna ludzi bez religji, i nawet na najniższym stopniu kultury stojący, posiadają pewne wierzenia religijne. Podział religji na objawione i naturalne, nie daje się dziś ściśle przeprowadzić, gdyż wszędzie, gdzie ogień żywy tli w sercach ludzkich, tak, że człowiek nie zadawalając się życiem zwierzęcem, pragnie czegoś lepszego, tam mamy religję. Od najdawniejszych przeto czasów wyciągały się ręce do nieba, serca gorzały miłością, a umysły szukały łącznika człowieka z bóstwem lub bóstwami. Jak we wszystkim, tak i w rodzaju pojęć religijnych, odgrywa wielką rolę ewolucja i religja, zależnie od stanu kultury i rozwoju umysłowego, staje się z biegiem czasu więcej subtelną, głęboką, przebiegając całą skalę od najciemniejszego fetyszyzmu do etycznego monoteizmu, będąc jednak zawsze przejawem tej samej iskry Bożej w ludzkości, wołaniem tęskniącego serca ludzkiego i dociekaniem głęboko rozwiniętych umysłów szlachetnych i idealnych jednostek.

1. Religja ludzi pierwotnych, fetyszyzm. Fetyszyzm (1) jest to religja ludów stojących na pierwocinach kultury, mniemających, że świat jest rządzony przez mnóstwo dobrych i złych duchów.

(1) Fetysz od wyrazu portugalsiego fetico — czar, przedmiot o sile czaro-dziejskiej.

D. C. N.

Telefon Mitchell 1655

JULJAN DEMKÓW

Sprzedaje Farmy, Loty i Domy

58 MORTON STREET

Nabożeństwa dla członków Polsko-Katolickiego Kościoła odbywają się w każdą niedzielę, o godz. 10:30 rano suma z kazaniem. Nieszpory o godz. 4-ej po południu. Katechizm dla dzieci o godz. 3-ej po południu.

Usługa religijna dla wszystkich darmo zupełnie.

Wszyscy są proszeni i mile widziani.

Nauka języka polskiego dla tych dzieci, które uczęszczają do szkół publicznych, odbywa się w poniedziałki i czwartki od godz. 4-ej po południu, do 6-ej wieczorem, zaś w soboty od 9-ej rano do 12-ej w południe.

Wpis dzieci w budynku kościelnym przy zbiegu ulic Wilsey i Warren.

Ks. Józef Zielonko, Proboszcz.

S. KOZUBAL

SKŁAD WĘDLIN I WYRĄB MIĘSA

102 SO. ORANGE AVE.

IGNACY CZARNOBOJ

Czyszczenie, Prasowanie i Reperacja
Męskich i Damskich Ubrań

17 BOYD STREET

GILMAN'S CLOTHES

POZDROWIENIE

141 SPRINGFIELD AVENUE

A. SZCZĘSNY

Polska Grosernia na Sprzedaż.

43 JONES STREET

**KOŚCIÓŁ POLSKO-KATOLICKI
W AMERYCE.**

— o —
Ciąg dalszy.

5. Ma Lud Polski wiedzieć, że Bóg nie uczynił żadnej różnicy między swoimi dziećmi, bo wszystkich jednakowo stworzył i do jednego celu uszczęśliwienia się przeznaczył. Jezus i Apostołowie oddali swoje życie za to, aby nie było klas panujących i nie wolników, tylko aby wszyscy czuli się dziećmi jednego Ojca Boga, i to co wy rażają słowami: „Ojcie nasz, któryś jest w niebiesiech, aby zastosowali też w praktyce. Tymczasem w czasach dzisiejszych są przedziały, które oddzielają lud od kapłanów; kapłanów — od biskupów; biskupów — od arcybiskupów; arcybiskupów od patryjarchów; patryjarchów — od kardynałów; kardynałów — od papieża — tytułem i ubiorem, bo człowieczeństwo u wszystkich jedno, i wiara jedna, i chrzest jeden, i Apostołowie jedni, i Jezus jeden, i Bóg jeden, i Pismo św., to źródło, z którego wszyscy czerpią nauki — jedno, i śmierć dla wszystkich jedna, i ziemia jedna, która wszystkich śmiertelne szczątki przyjmuje w łono swoje, tylko zapatrywanie się na to wielkie dzieło Boże — nie jedno.

Więcej umysłowo rozwinęci i duchem zbliżeni do Boga - ducha, traktują ludzkość jako jedną wielką rodzinę Bożą; nie dbają dla siebie o tytuły znikome, bo jeden tytuł „Dziecięcia Bożego” na tym świecie, jest nad wszystkie tytuły. Dlatego też propagują braterstwo, uznając równych wszystkich, tworząc tylko władzę demokratyczną, opartą na ogólnej wolności, bez żadnych powoływań się na tradycję lub sukcesję. Wiedzą bowiem że prawa ludzkości i wyniki wiedzy — są po nad wszelkie tradycje i po nad wszelkie sukcesje.

Mniej umysłowo rozwinęci i przy-

Pozdrowienie Czytelnikom „Pośtańca”

SĘDZIA POKOJU I NOTARJUSZ

A. COHEN

10 CHARLTON STREET

**NAJLEPSZA PRACOWNIA
SWETRÓW**

36 SPRINGFIELD AVENUE,
naprzeciw „Court House.”

Główny Skład Swetrów pod nadzorem

YANKEE KNITTING MILLS

Swetry i wszystkie wełniane tkaniny.

96 SPRINGFIELD AVENUE

P. KUDŁA

Wieniec i Kwiaty na Wszelkie Okazje

78 BELMONT AVENUE

SILVER & STEINBERG

Zakład Artystyczno-Fotograficzny

Mówimy po polsku.

275 FIFTEENTH AVENUE

S. SITKO

Polski Skład Singera Maszyn do Szycia za gotówkę lub na miesięczne spłaty, zarazem przyjmuje reperacje.

54 JONES STREET

JAKÓB ZATOR

POLSKA RESTAURACJA

Smaczne obiady i kolacje. Ceny niskie

245 COURT STREET

kryci zaśniedziałą skorupą barbarzyń
stwa, powołują się na tradycję na suk
cesję i na inne rzeczy, wynalezione
przez siebie, dla utrzymania się na
wierzchu, u władzy. Do tych należą
sekty: rzymska, i wszystkie te, które
od Rzymu odpadły, ale nie z rzym
skiego programu oślupiania, a nawet
prześladowania nie usunęły. Żrą się
one o ważność o tytuły, o ceremonje,
i jeszcze tam o coś! Biedacy! Czy nie
wiedzą o tem, że Rzym co wymyślił,
to wymyślił dla siebie? Przecież
Rzym wymyślił tytuły biskupów, ar
cybiskupów z naczelnym tytułem
Pontefex Maximus jeszcze przed na
rodzeniem Jezusa! Rzym wymyślił
spowiedź uszną w 1215 roku. (Pan
Bóg, jako duch wszechobecny, nie
potrzebuje telefonu, aby mu czasem,
na wpół nieprzytomny z pijaństwa, li
chy w dodatku księżyna, co chwila ra
portował o jakichś tam wykroczeniach
przeciw Niemu popełnionych!) Rzym
wymyślił bezżeństwo księży w 1074
roku. Rzym wymyślił posty, odpusty;
te rzeczy są rzymskie, i to dziedzic
zne, (od Boga nie wyszły, bo Bóg jako
duch, tych rzeczy nie ogłosił i niko
mu w swoim imieniu ogłaszać nie
nakazał.) Jakim więc prawem cudze,
bo rzymskie, ci panowie chcą mieć u
siebie za ważne, za prawdziwe, a na
wet Boże, nie będąc poddanymi Rzy
mowi, to już pozostanie ich tajemni
cą. Tymczasem uświadomiony Lud i
niektórzy kapłani, odkrywając zakry
te prawdy, kruszą krępujące kajdany,
aby uwolnić ludzkość od haniebnego
jarmu niewoli i sromoty, przez uzna
wanie siebie niższym tworem przed
jednostką, zwaną „biskupem.”

D. C. N.

BOND FURNITURE CO.

MEBLE, DYWANY I PIECE
za gotówkę i na spłaty, ceny niskie.

105 FERRY STREET

S. MATUSZEWSKI

Pierwszorządna Polska Gospoda

50 RANKIN STREET

D. BOVERO

PIERWSZORZĘDNY KRAWIEC

77 FERRY STREET

HENRYK SŁAWEK

POLSKI ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-
FOTOGRAFICZNY

142 Ferry St.,

przy Monroe St.

D. ORGO i SYNOWIE

KWIATY I WIENCE NA WSZELKIE

O K A Z J E

141 FERRY STREET

BRACIA MARSZAŁ

WIELKI WYBÓR WSZELKIEGO

O B U W I A

103 FERRY STREET

J. K. TAMOWSKI

P O L S K A G O S P O D A

25 BROOME STREET

HYMN NA CZEŚĆ WOLNEJ POLSKI.

—o—

Witaj o Polsko, Matko Wolności,
Nasza nadziejo, życia słodkości.
Witaj o Matko, jedyna nasza,
Twą wolność, cały, dziś świat ogłasza.

Do Ciebie, Matko, zdala wzdychamy,
Niech Cię szczęśliwą, kiedyś
oglądamy.

Spraw to, o Boże, Nasz Ojczy, Panie!
Niech wysłuchanem, będzie to
żądanie.

Błagamy Ciebie, Ojczy nasz w Niebie,
Przygarnij nas wszystkich dzisiaj do
siebie.

Nie pozwól, aby nam się krzywda stała
I aby rosła ludu Twego chwała.

Ks. J. Zielonko.

POUCZAJĄCE KSIĄŻKI:

Jak ludzkość szuka Boga.....25c.

O Zmartwychwstaniu i Wniebo-
wstąpieniu Jezusa.....25c.

KS. J. ZIELONKO,

72 Montgomery St., Newark, N. J.

G. KAMINSKA'S

WIELKI WYBÓR TOWARÓW
ŁOKCIOWYCH I GALANTERJI

145 FERRY STREET

BRACIA GITTER

KAPELUSZE I CZAPKI

Czapki na zamówienia.—Mówimy
po polsku.

125 FERRY STREET

MAX PEIMER

Cygara, Cukierki, Przybory szkolne
i wszystkie polskie gazety.

107 FERRY STREET

STAR SHOE CO.

J. KRYGOWSKI, właśc.

Wielki Wybór Wszelkiego Obuwia.

255 SPRINGFIELD AVENUE

MARCUS BUCHNER

WIELKI WYBÓR WSZELKICH FUTER

Grzeczna usługa. — Niskie ceny.

96 SPRINGFIELD AVENUE

12 SO. ORANGE AVENUE

B. B. PHOTO STUDIO

J. BARANOWSKI, Fotografista.

168 SPRINGFIELD AVENUE,

NEWARK, N. J.

A. M. KOSTRUB

Zegarmistrz, Jubiler, Optyk
EGZAMINACJA ÓCZ

Instrumenty Muzyczne i Struny
Artystyczna reperacja skrzypiec.

145 HOWARD STREET,

Telefon 6559 Market

EDWARD PROKOCIMER I SYN

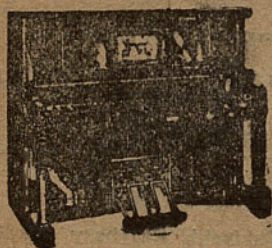
Szyfkiarty i Wymiana Pieniędzy
Pieniądze wysyłamy do wszystkich
części świata.

Biurowe Relacje i Asekuracja
203 SPRINGFIELD AVENUE

CLARK & SULLIVAN, Inc.

PIANA - FONOGRAFY

POLSKA MUZYKA

ROLKI I REKORDY

Piszcie po

BEZPŁATNE KATALOGI

78 SPRINGFIELD AVE., NEWARK, N. J.

Najlepsze przedstawienia w mieście za niskie ceny w

HILL TEATRZE

SPRINGFIELD AVE. i SO. ORANGE AVE.

Muzyczne Komedje i Ruchome obrazy od 1 po połud. do 11 wieczór.

Cena od 17c. — 35c. nie wyżej.

W KAŻDY PIĄTEK „AMATORSKI WIECZÓR.

Przyjdź, zobacz i uciesz się.

Telefon 0269 Market

Godziny przyjęć: od 9 r. do 8 wieczór.

ZAKŁAD DENTYSTÓW W NEWARKU

(Incorporated)

DENTYŚCI CHIRURGOWIE

60 SPRINGFIELD AVENUE,

COR. HIGH STREET

Dobra praca za niskie ceny.

Drodzy Przyjaciele:-

Nasz dentystyczny zakład jest organizacją dentystów, którzy złączyli swoje doświadczenia i stworzyli jeden większy zakład.

Najnowsze urządzenia i promienie Rentgena X-ray, oraz sterylizowane maszyny do zabezpieczenia pacjentów od wszelkich niebezpieczeństw są zaprowadzone. Wszystkie materiały są gwarantowane jako najlepsze, i jako te same, które są używane w ich prywatnych zakładach.

Egzaminacja Darmo.

Pełni szacunku,

ZAKŁAD DENTYSTÓW W NEWARKU.